

Tavoitteista totta – lapsen oikeus osallistua

LOOK –hankkeen juhlaseminaari 7.9.2017

Kirsi Pollari, erityisasiantuntija, Lastensuojelun Keskusliitto

Lastensuojelun Keskusliitto
Armfeltintie 1, 00150 Helsinki
Puh. (09) 329 6011
toimisto@lskl.fi | www.lskl.fi

**Punnitaanko lapsen etua kuntoutuksessa?
Mitkä ovat lähtökohdat, joiden kautta punninta tehdään?
Voiko lapsi oikeasti osallistua kuntoutusprosessiinsa?**

Children are not "mini persons" with "mini rights"

(Geraldine Van Bueren: Child rights in Europe. Council of Europe 2007.)

Lapsen etu (the Best Interests of the Child)

- **YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus (3 artikla):**

”Kaikissa julkisen tai yksityisen sosiaalihuollon, tuomioistuinten, hallintoviranomaisten tai lainsäädäntöelimien toimissa, jotka koskevat lapsia, on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu.”

- **YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva yleissopimus (7 artikla):**

”Kaikissa vammaisia lapsia koskevissa toimissa on otettava ensisijaisesti huomioon lapsen etu.”

- **EU:n perusoikeuskirja (24 artikla):**

”Kaikissa lasta koskevissa viranomaisten tai yksityisten laitosten toimissa on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu.”

Lapsen etu toteutuu, kun kaikki yleissopimuksessa taatut lapsen oikeudet toteutuvat.

Lapsen etua ei voida luotettavasti arvioida lapsen näkemyksiä selvittämättä

”Lapsen etua arvioitaessa on kunnioitettava lapsen oikeutta vapaasti ilmaista näkemyksensä kaikissa lasta koskevissa asioissa ja saada nämä näkemykset otetuksi asianmukaisesti huomioon.”

(YK:n lapsen oikeuksien komitean yleiskommentti nro 14, kohta 43.)

Lapsen näkemysten kunnioittaminen

- Lapsella on **oikeus ilmaista näkemyksensä** kaikissa lasta koskevissa asioissa.
- Lapsen näkemykset on **otettava huomioon** lapsen iän ja kehitystason mukaisesti

(YK:n lapsen oikeuksien yleissopimuksen 12 artikla)

Yhdenvertainen oikeus osallistua

- ”Komitea on huolestunut myös siitä, ettei vammaisten lasten oikeus tulla kuulluiksi toteudu asianmukaisesti.”

(YK:n lapsen oikeuksien komitean päätelmät ja suositukset Suomelle 2011)

- Vammaisilla lapsilla on oikeus ilmaista näkemyksensä yhdenvertaisesti muiden lasten kanssa. Heillä on oikeus saada vammaisuutensa ja ikänsä mukaista apua tämän oikeuden toteuttamiseksi.

(YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva sopimus 7 artikla)

Lapsen edun toteutuminen kuntoutuksessa

OSALLISTUMISTA JA TOIMIJUUTTA VAHVISTAVAT HYVÄT KÄYTÄNNÖT

(SIPARI, VÄNSKÄ JA POLLARI 2017)

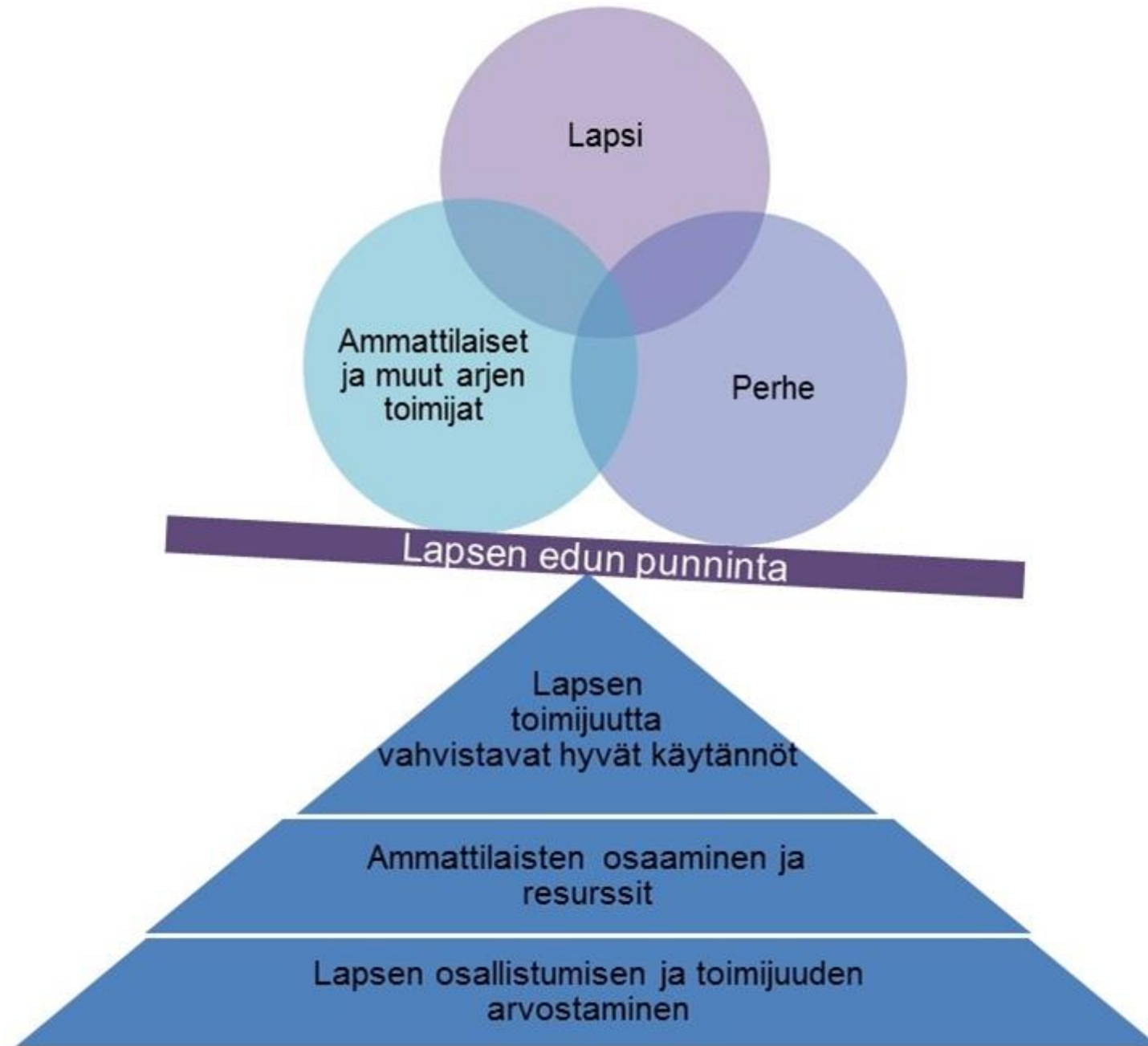

Miten kuntoutuksessa valittava vaihtoehto voi parhaiten turvata lapselle (1)

- Mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa asioihinsa
- Harjoiteltavien taitojen siirtyminen arjen ympäristöihin
- Mahdollisuuden kommunikation ja vuorovaikutukseen
- Mahdollisuuden itsenäistymiseen ja kasvamiseen täysiin mahdollisuuksiinsa
- Mahdollisuuden olla ensisijaisesti lapsi – ei vammansa määrittämä

Miten kuntoutuksessa valittava vaihtoehto voi parhaiten turvata lapselle (2)

- Lapsen tarpeisiin riittävän, sopivan ja yksilöllisesti mietityn kuntoutuksen **yhdessä sovittujen** tavoitteiden saavuttamiseksi
- Kuntoutuksen, jonka perustana on kuntoutuksen ammattilaisten ja perheen toimiva yhteistyö
- Kuntoutuksen, jossa vanhemmat saavat alusta alkaen riittävästi laadukasta tietoa ja perheen tarpeisiin sopivaa tukea voidakseen osallistua lapsensa kuntoutumisen prosessiin yksilöllisten voimavarojensa puitteissa
- Kuntoutuksen, jossa kuntoutuksen ammattilaiset tekevät yhteistyötä kuntoutuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Keskeisiä ovat yhteisesti lapsen, vanhempien ja ammattilaisten kanssa suunnitellut ja sovitut tavoitteet.

Kiitos!

LASTENSUOJELUN
KESKUSLIITTO